

DTP1

(příprava textu pomocí počítače)

Kapitola 8 / Konstrukce dokumentu

Petr Lobaz, 5. 4. 2006

Zrcadlo stránky

- vzor pro sazbu
- zákres jednotlivých prvků tiskové stránky (dvojstránky)
- předem dané v periodickém tisku, v akcideni vždy nové
- dokument může obsahovat několik vzorů
 - vstupní stránky
 - první stránky kapitol
 - běžné stránky
 - stránky s obrázky
 - ...

Zrcadlo stránky

- vychází z technických možností
 - barevnost tisku
 - typ vazby
 - formát tiskového stroje
 - druh papíru
 - možnost tisku na spad
- vychází z typografických zásad
- vliv výtvarného názoru grafika

Kniha

ČÁSTI KNIHY

- přebal, záložky přebalu
 - výkladní skříň knihy
 - výrazné jméno titulu a autora
 - odpovídající grafika
 - záložky mohou obsahovat shrnutí, reklamy
 - často stejný motiv, jako na obalu
- obal, vazba
 - úprava záleží na technice vazby
 - existuje-li přebal, bývá úspornější

Knih

- předsádka
- signet
 - logo nakladatelství
 - téměř čistá stránka
- vakát
 - obecně prázdná strana
 - zklidnění toku textu
- patitul
 - zjednodušená verze titulu, často pouze textová
- protitul (frontispis)
 - navozuje atmosféru knihy
 - často prázdný

Knihy

- titul
 - graficky nejnáročnější část knihy
 - jméno knihy
 - autor, uvádí se bez titulů
 - často nakladatelství, rok vydání
- vydavatelský záznam
 - informace o autorech, ©, ISBN
- věnování
 - často velmi úsporná stránka
- předmluva
- úvod
- vlastní text

Knih

- meztituly
- obsah, rejstřík, seznam literatury apod.
- tiráž
 - autor, název knihy
 - nakladatelství, pracovníci, kteří se na výrobě podíleli
 - tiskárna
 - ISBN

THE
L I F E
AND
STRANGE SURPRIZING
ADVENTURES
OF
ROBINSON CRUSOE,
Of YORK, MARINER:

Who lived Eight and Twenty Years,
all alone in an un-inhabited Island on the
Coast of AMERICA, near the Mouth of
the Great River of OROONOQUE;

Having been cast on Shore by Shipwreck, where-
in all the Men perished but himself.

WITH
An Account how he was at last as strangely deli-
ver'd by PYRATES.

Written by Himself.

L O N D O N:
Printed for W. TAYLOR at the Ship in Pater-Noster-
Row. MDCCXIX.

Život a zvláštní podivná dobrodružství Robinsona Crusoea, námořníka z Yorku, který prožil osmadvacet let zcela sám na neobydleném ostrově u pobřeží Ameriky poblíž ústí velké řeky Orinoka, když byl vyvržen na břeh po ztroskotání lodi, při němž zahynuli všichni muži kromě něho. S vylíčením toho, jak byl nakonec podivně zachráněn piráty. Napsal on sám.

London: W. Taylor, 1719

Papír

DRUH

- dřevitý (v tisku novinový)
- bezdřevý
 - natíraný (matný × lesklý)
 - nenatíraný (ofsetový, voluminózní)
- speciální papíry

GRAMÁŽ

- hmotnost 1 m² papíru
- ofsetové papíry typicky 70–90 g/m²
- natírané papíry typicky 90–150 g/m²

Papír

- měrný objem (volumen)
 - poměr tloušťky a gramáže papíru
- opacita, tisková brilance, bělost
- výběr dán typem tiskoviny a požadovanou cenou
 - pro běžné texty raději zažloutlý papír
 - pro graficky náročné publikace s množstvím textu matný natíraný papír
 - pro obrazové publikace lesklý natíraný papír

Papír

FORMÁTY PAPÍRU

- základní řady A, B
- A0: 1 m², poměr stran 1:√2
- řada B – geometrický průměr mezi A_n a A_{n-1}

A0	841 × 1189	B0	1000 × 1414	(mm)
A1	594 × 841	B1	707 × 1000	
A2	420 × 594	B2	500 × 707	
A3	297 × 420	B3	353 × 500	
A4	210 × 297	B4	250 × 353	
A5	148 × 210	B5	176 × 250	
A6	105 × 148	B6	125 × 176	

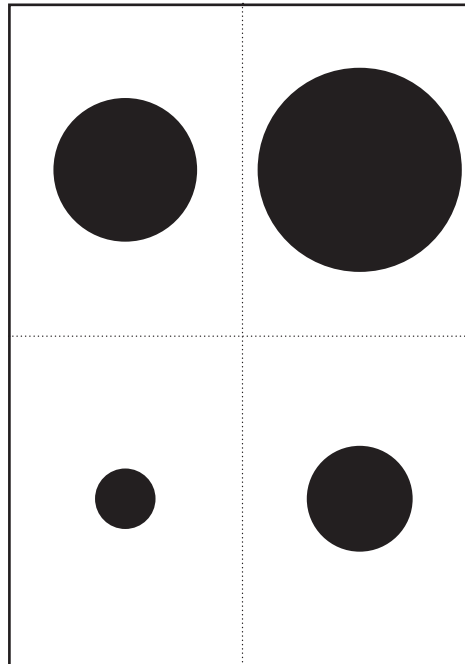
Papír

- atypické formáty
 - použití by mělo vycházet z typu tiskoviny a grafické úpravy

ZUŠLECHŤOVÁNÍ PAPIŘU

- laminace (lesklá, matná, se vzorem)
- lakování (celoplošné, parciální)
- ražba
- slepotisk

Vlastnosti plochy

poměr účinnosti prvků v jednotlivých čtvrtinách plochy

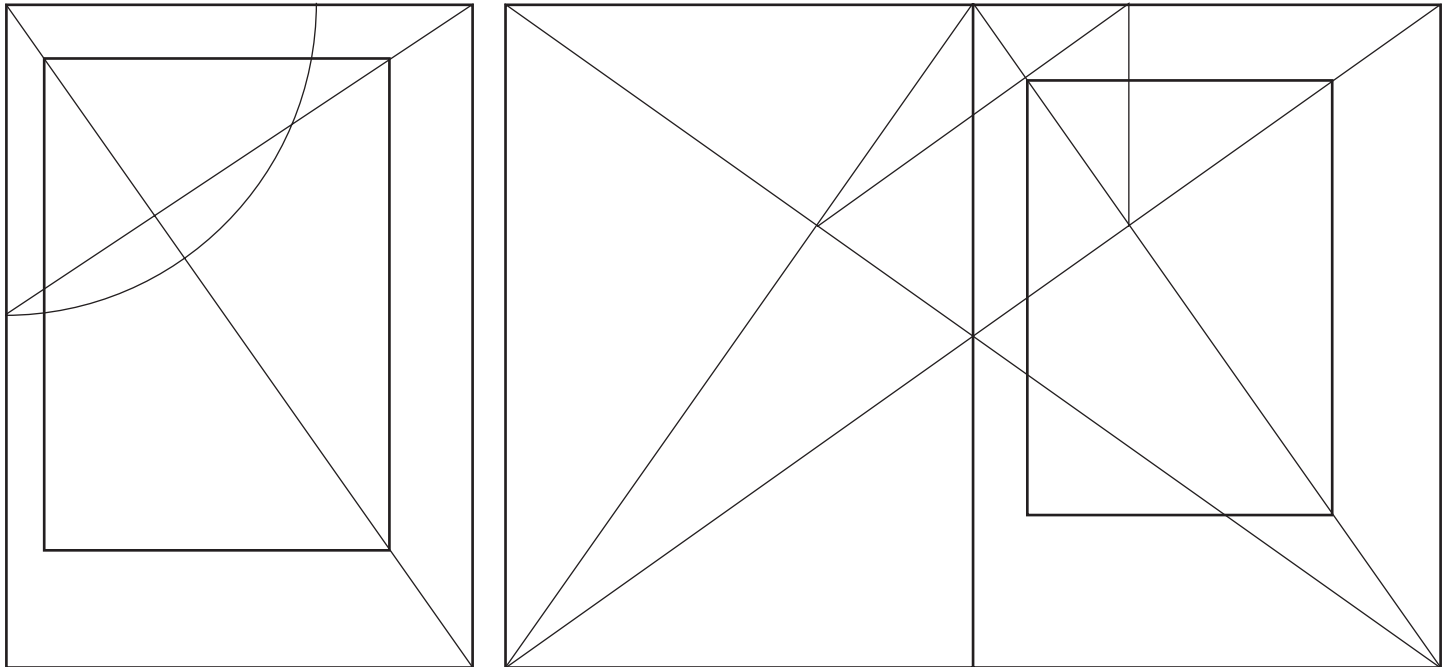
Vlastnosti plochy

POMĚRY OKRAJŮ STRANY

- v optimálním případě vnější a spodní okraj výrazné
- „osvědčené“ konstrukce brát jako orientační výchozí bod
- velikost okrajů má zásadní vliv na vzhled

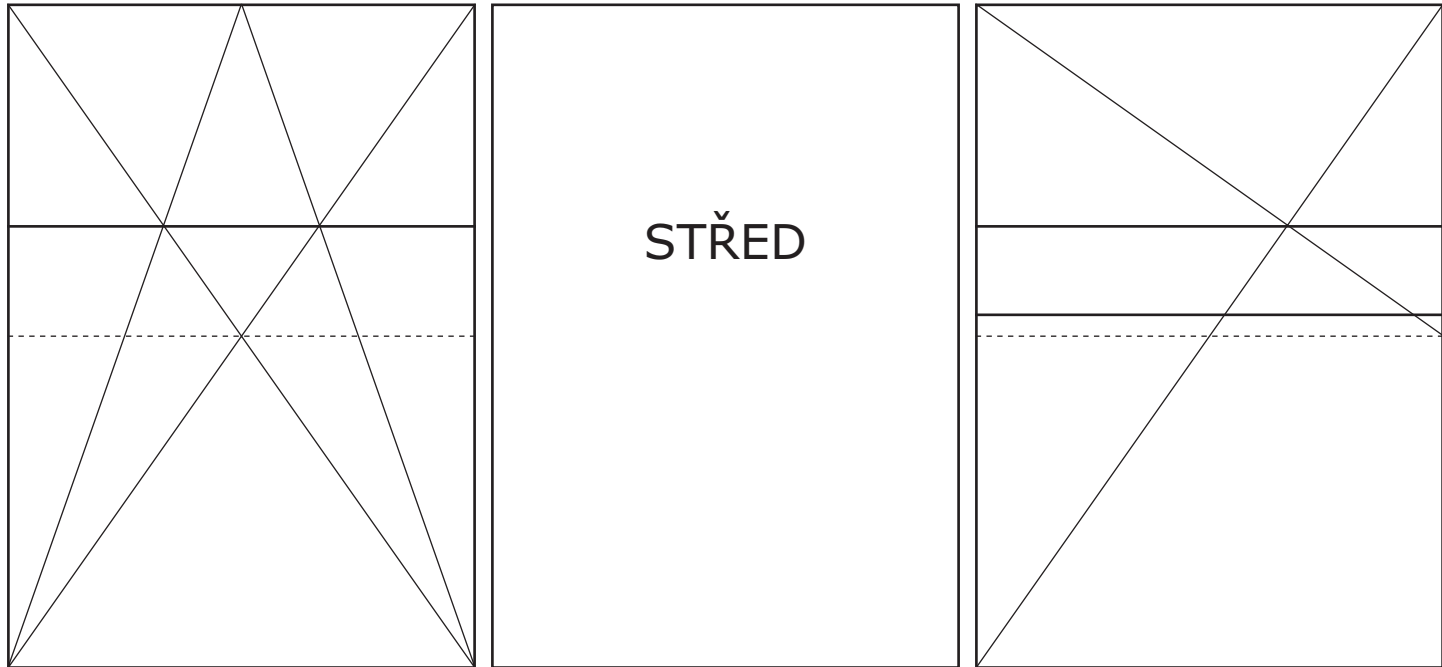
	70 %	60 %	40 %
vnitřní	3	3	2
horní	3	4	3
vnější	3	5	4
dolní	5	6	6

Vlastnosti plochy

konstrukce sazebního obrazce

Vlastnosti plochy

optický střed

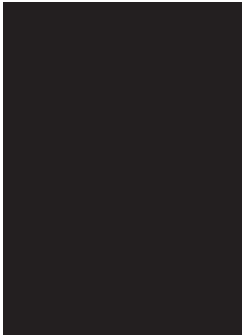
Konstrukce stránky

- formát strany
 - vychází z poslání publikace a grafické úpravy
 - základem délka řádky
- volba druhu písma
 - charakter textu
 - použitý papír
 - množství potřebných symbolů a řezů
- vyvážený poměr mezi potištěnou a nepotištěnou plochou
- dostatečné okraje a mezery mezi objekty
- kontrast

Minibh eros

Lorperosto ex eugue duis eu feugait, quatum vel dolore minibh eros aciduipsum il ulputem er susto commy nim quamet praessed tat in vel ipisit praessequi tat nostrud et praesent ute el dolortio doloreet aliquisi.

Duis diat, quip el ullan utetuer stionsequi esequisse dolore min elisit nos accum autat

incillissis dolorpe iusto eugait eugero tinit, consequat lor inim enisciduis aute dolenibh ea feugiamet lum nonulla feugiat eugait wis acip eliquis alismod tat. Ut augait, quam zriustrud esto odit wis aliscinibh ex elit ver iriure te tisim nisi blam, veliquat.

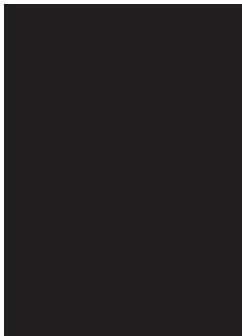
Lore faccum il dunt landre magna augait dionsequat.

Lore dolute facipis olore tisim etummolortie dionullan et at lorerestrud miniatu recipis del utet vel ulput eum irit, quamcon equatet dolorperci tio consequam zriuscip eugiam dolortis nulpote magna facil dolorpe cidunt acidunt la feum zriure erosting estie molenis doluptat num veraestrud exercin ut dionse ea feugait ing ero dolum vel enim ecte molese min venis ex eu feugait landre delessi.

Lore dip eugiam, quam zrrillam

Lore dip eugiam, quam zrrillam, volortisl ip ea am aliquisi endrem eu facilit volenis odolortis elenisci ecte dolupta ismolendipis er sequis nisis dolore essequat.

Duis autpat velis alis dolentit am, secte feup-sustrud do ex euis niam, veliquamcon henim atis nulla alit adit wiscipis nim zrriliquissi blamcor sequatistl ex esto odolor sed mincil utpat. Ut amet, sit ea feuisci tie venibh eu facipisim nonsequip ea at adit nummy nostrud dolessed tatueraestio eumsandrem nim nulla faci elisit, consecete velit vent at nullutpat. Duipsus incipit wis exerat. Ut ute core modit volobor illam, con et aliquip ummod tin er sit praessi eugue molenis delit auguerit, verilla facilisl iustrud eum zrrilla facinici iquam er sum quate diam, sum ipit ectem velit at ut iureet venim dolut nim accumulmodit ilit do odolor sequipit velesed tisl ipit ad magniam qui blaerercin hent am nim et non ut praesed magnim dipit vullandiam irit landit ulla ad te volorem dit lut nisi ea commodolor si bla alis elent ut adit niam, quis nis nisl eum

Minibh eros

Lorperosto ex eugue duis eu feugait, quatum vel dolore minibh eros aciduipsum il ulputem er susto commy nim quamet praessed tat in vel ipisit praessequi tat nostrud et praesent ute el dolortio doloreet aliquisi.

Duis diat, quip el ullan utetuer stionsequi esequisse dolore min elisit nos accum autat esequisse dolore min elisit nos accum autat incillissis dolorpe iusto eugait eugero tinit, consequat lor inim enisciduis aute dolenibh ea feugiamet lum nonulla feugiat eugait wis acip eliquis alismod tat. Ut augait, quam zriustrud esto odit wis aliscinibh ex elit ver iriure te tisim nisi blam, veliquat.

Lore faccum il dunt landre magna augait dionsequat.

Lore dolute facipis olore tisim etummolortie dionullan et at lorerestrud miniatu recipis del utet vel ulput eum irit, quamcon equatet dolorperci tio consequam zriuscip eugiam dolortis nulpote magna facil dolorpe cidunt acidunt la feum zriure erosting estie molenis doluptat num veraestrud exercin ut dionse ea feugait ing ero dolum vel enim ecte molese min venis ex eu feugait landre delessi.

Lore dip eugiam

Lore dip eugiam, quam zrrillam, volortisl ip ea am aliquisi endrem eu facilit volenis odolortis elenisci ecte dolupta ismolendipis er sequis nisis dolore essequat.

Duis autpat velis alis dolentit am, secte feup-sustrud do ex euis niam, veliquamcon henim atis nulla alit adit wiscipis nim zrriliquissi blamcor sequatistl ex esto odolor sed mincil utpat. Ut amet, sit ea feuisci tie venibh eu facipisim nonsequip ea at adit nummy nostrud dolessed tatueraestio eumsandrem nim nulla faci elisit, consecete velit vent at nullutpat. Duipsus incipit wis exerat. Ut ute core modit volobor illam, con et aliquip ummod tin er sit praessi eugue molenis delit auguerit, verilla facilisl iustrud eum zrrilla facinici iquam er sum quate diam, sum ipit ectem velit at ut iureet venim dolut nim accumulmodit ilit do odolor sequipit velesed tisl ipit ad magniam qui blaerercin hent am nim et non ut praesed magnim dipit vullandiam irit landit ulla ad te volorem dit lut nisi ea commodolor si bla alis elent ut adit niam, quis nis nisl eum illuptat ulla conse magna.

Konstrukce stránky

ZÁHLAVÍ, ZÁPATÍ

- živé/neživé
- záhlaví typicky informace o titulu, někdy číslo strany
- zápatí číslo strany nebo prázdné

STRÁNKOVÉ ČÍSLICE

- obvykle stejným písmem jako text
- oddělení stačí jednou prázdnou řádkou
- některé stránky se nečíslují, ale do pořadí se počítají

Konstrukce stránky

ROZMÍSTĚNÍ OBJEKTŮ

- řád × chaos
 - „chaotické“ rozmístění komplikované na přípravu
 - strukturované uspořádání „nudné“

Konstrukce stránky

STRUKTUROVANÉ ROZMÍSTĚNÍ

- základem mřížka strany
- všechny objekty umísťujeme do mřížky
- promyšleným porušením vzniká kontrast
- snadnější orientace na stránce
- většinou neurazí

CHAOTICKÉ ROZMÍSTĚNÍ

- musí mít vnitřní řád
- neopakovatelné
- může být výtvarně působivé

Příklady

převzato z knihy

Parker, R. C.: *Profesionální design v reklamě.*

SoftPress Publishing, Brno 2000.